

Nr 641

Av herrar **Antonsson** och **Dahlgren**, om särskild arbetsförmedling för pensionärer.

(Lika lydande med motion nr 521 i Första kammaren)

Till följd av främst ökad medellivslängd men också på grund av andra faktorer som påverkar befolkningens ålderssammansättning har vi ett stort antal pensionärer i vårt land. Detta antal kommer att öka avsevärt framöver. Detta får givetvis konsekvenser av olika slag samhällsekonomiskt i fråga om service och andra nyttigheter som efterfrågas av pensionärer m. m. Men även pensionärernas egen situation har blivit annorlunda än tidigare. Förbättringarna av folkhälsan och medellivslängdens ökning har medfört att arbetsförmågan i allmänhet ingalunda är uttömd när pensionsåldern uppnås. Likaså har många intresse av en fortsatt arbetsinsats efter uppnådd pensionsålder. Skälet härtill torde i åtskilliga fall vara att personer som endast har folkpension eller folkpension och mindre tilläggs-pension behöver en kompletterande arbetsinkomst. Men även om den fortsatta standardförbättringen av folkpensionerna och den successiva tillväxten av tilläggs-pensioneringen kommer att reducera detta skäl kommer uppenbarligen många pensionärer ändå att vilja arbeta i viss utsträckning. Att vid uppnådd pensionsålder på en gång dra sig tillbaka från arbetslivet innebär nämligen för många en stor påfrestning. Tidigare kontakter bryts, svårigheter uppstår att fylla ut tillvaron med meningsfull sysselsättning osv. I inte så få fall torde detta medföra menliga konsekvenser för välbefinnande och hälsa. Då det därjämte ur samhällsekonomisk synpunkt är riktigt att tillvarata pensionärernas vilja och förmåga att arbeta, bör det enligt vår mening underlättas för pensionärerna att göra en arbetsinsats.

Inom åtskilliga företag finns folkpensionärer anställda i för dem lämpade sysselsättningar, på heltid eller deltid. Erfarenheterna synes vara goda. Det är emellertid angeläget att man både bland pensionärerna och inom näringslivet får bättre kännedom om vilka möjligheter som finns. En särskild arbetsförmedling för pensionärer skulle här fylla en väsentlig uppgift. En sådan borde givetvis arbeta på vanligt sätt. Pensionärer som vill ha arbete skulle anmäla sig hos förmedlingen, och arbetsgivare som söker pensionärer för vissa arbetsuppgifter skulle anmäla detta hos förmedlingen. Emellertid borde förmedlingen därjämte inrikta sig på att förmedla arbeten av mera tillfällig natur. En del pensionärer vill måhända

inte ha regelbundet arbete utan tillfälligtvis, under vissa tider av året osv. Många arbetsgivare å andra sidan torde vid vissa tillfällen få temporära behov av arbetskraftsförstärkningar som helt eller delvis kan tillgodoses av pensionärer. Om pensionärer som är villiga att ta dylika tillfälliga arbeten funnes registrerade hos arbetsförmedlingen skulle denna snabbt kunna etablera kontakt när någon anmäler tillfälligt behov av arbetskraft. En arbetsförmedling för pensionärer skulle även, t. ex. i samarbete med de fackliga organisationerna, kunna informera personer, som inom kort avgår från ordinarie arbete med pension, om vilka möjligheter till arbete som finns och därmed underlätta deras omställning.

Vi föreslår att försöksverksamhet med arbetsförmedling för pensionärer startas snarast möjligt vid vissa arbetsförmedlingar. Dessa bör utväljas på orter av olika storlek och arbetsmarknadsstruktur. I den mån erfarenheterna blir positiva bör verksamheten byggas ut successivt så att den blir ett reguljärt inslag i arbetsförmedlingsverksamheten.

Med hänsyn till den statliga sektorns storlek är det givetvis angeläget att staten i sin egenskap av arbetsgivare medverkar i strävandena att bereda pensionärerna arbetstillfällen. Det är angeläget att förutsättningarna härför utrönes så snart som möjligt. En lämplig metod synes vara att man bedriver försöksverksamhet vid vissa statliga institutioner. Dessa bör vara av olika karaktär och så utvalda att de i stort blir representativa för den statliga verksamheten. Syftet med försöksverksamheten bör vara att klarlägga förutsättningar och problem, så att anvisningar kan utfärdas för hela den statliga verksamheten om utnyttjande av pensionärer som arbetskraft. Det får antagas att dylika riktlinjer beträffande den statliga verksamheten skulle bli normerande för den offentliga sektorn i dess helhet.

I detta sammanhang vill vi även beröra frågan om beskattningen av folkpensionärerna. För pensionärer med relativt små pensionsinkomster framstår det ofta som nödvändigt att skaffa en viss sidoinkomst genom arbete. Det är angeläget att inte detta hämmas genom hårda skatteregler. Finansministern har emellertid i proposition till riksdagen medgivit att de nuvarande reglerna är för hårda och föreslagit vissa lättnader samt meddelat att utredning rörande en mera slutgiltig lösning av pensionärernas skattefråga skall genomföras. Vi nöjer oss därför med att understryka vikten av att utredningsarbetet bedrivs med största möjliga skyndsamhet så att förslag inom en nära framtid kan föreläggas riksdagen.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen måtte

1. i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla

a) att särskild arbetsförmedlingsverksamhet för pensionärer måtte bedrivas i enlighet med vad i motionen anförts,

b) att försöksverksamhet måtte bedrivas inom den stat-

statliga sektorn i syfte att klarlägga problem och förutsättningar vid mera omfattande anställning av pensionärer inom den statliga verksamheten, samt

2. beakta vad i motionen i övrigt anförts.

Stockholm den 26 januari 1967

Johannes Antonsson (cp) Anders Dahlgren (cp)